

TEFSİR

1

DERS NOTLARI

H. EFE

7.

2. DERSİN
NOTLARI

2

→ Mukatıl (Maturidi gibi sistematik ve kapsayıcı olmasa da)
↳ Mukatıl Akli Tefsir yöntemini kullanan ilk Müfessir kabul edilmiştir

→ Mukatıl, hadis istemediği bazı kâatlerden rivayette bulunmuştur ama İbnü Adı, Mukatılın naklettiği hadislerin çoğunun sahîh olduğunu belirtmektedir.

Eserleri-

→ Et - Tefsiru'l - Kebir

→ El - Vucûh ve'n - nezâir

→ Tefsiru'l - hamsimi'eti âyetin mine'l - Kurân .

- FATİHA SURESİ -

→ Basmale ayet midir , değil midir konusu Müfessirlerin tartıştığı meselelerden bir tanesidir .

→ Hanefî Mezhebinin görüşüne göre → Basmale Kuran - ın içerisinde bir ayettir ama surelerin başlarında yazılı olan Basmaleler bir ayet değildir

→ Diğer Mezheplerin Müfessirleri → Fatıha suresinin başında ki Basmalelerin ayet olduğunu , aynı zamanda bütün sure başlarında bulunan Basmalelerin de ayet olduğunu savunurlar .

→ Fatıha Suresinin 7 ayet olduğuna dair Peygamberden gelen açıklamalar var .

Hanefiler için Fatıha suresinde 1-ayet → "Elhamdülillahi Rabbil alemin dir " ve bununla başlar - 6- ayet ise "Sıratıllazime enamık aleyhim dir " 7- si " Gayrılmağdubi aleyhim veled dâlin " ayetlerdir

Müfessirler Fatıha Suresinin 7 ayetli olduğuna dair ittifak halindedirler - Ancak 7- ayetin hangisi olduğu konusunda farklılık görüşü vardır .

→ Hicri 150 yılında vefat etmiştir.

H-EFE
7

Mukatıl b. Süleyman tefsir literatürü bakımından önemli kılan şey;

Fatihâ Suresinden başlayıp, Kuran'ın son surası olan Nas suresinе kadar Kuran'ın tamamını, baştan sona izah ve ifade eden ilk müfessirdir.

→ Kuran-ı Kerim baştan sona Tefsir eden ilk müfessir Mukatıl b. Süleyman

→ Mukatıl b. Süleyman Dirâyet yöntemi diyebileceğimiz geniş bir yöntemle Kuran-ı izah eden bir müfessirdir. (Rivayete de, yorumu da, arap belagatına da yer veren bir müfessirdir)

— Hayatı —

→ İsmi Ebu'l-Hasen Mukatıl b. Süleyman b. Beşir'dir.

→ Emvîlerin Horasanda ki nüfuzu zayıflayınca Basra'ya göçmüş ve burada

Atâ b. Ebî Rebâh, İbn Şihâb ez-Zühri gibi alimlerden faydalanmıştır.

→ Bağdat, Beyrut ve Mekke gibi şehirlerde ilmi çalışmalar yapmıştır.

→ Mukatıl b. Süleyman hayatında Akaid ve Tefsirle daha çok ilgilenmiştir.

→ Mukatıl b. Süleyman'ın Mürcii olduğuna dair görüşlerde esas alınması gereken husus, İbn Hazm'ın da belirttiği gibi, onların temel görüşü olan iman-amel hakkında ki görüşlerini kabuletmesinden ileri sürülmüştür.

Ancak Mukatıl, iman-ile amelî ayırmakta ve büyük günah işleyen kimsenin mümin olduğunu kabul etmemektedir.

→ Ehli sünnet, öleülüne göre Mukatıl'ın müsebbih'e'den sayılmayacağını düşünmektedir.

→ Peygamber'in "İsmet" sıfatına sahip olduklarına dair Mukatıl'ın görüşü daha sonra Kelam ilminde benimsenmiş ve kendisi İsmet inancının temelini oluşturan âlim olarak kabul edilmiştir.

→ Mukatıl'ın ilmi şahsiyetinde öne çıkan yönü Tefsirciliğidir.

→ Mukatıl Metot olarak; hem ayetleri ayetlerle Tefsir etmiş, hem de Rivayet ve Dirâyet yöntemini birlikte kullanmıştır.

Din Günü denilince → Ceza, hesap. Amulün karşılığıdır vullığıdır (4)
anlamında kullanılmıştır.

Malik → yönetici ifadesinin kullanılması sebebi;

↳ Bu dünyada siz belli hükümlerle yapıyor olabilirsiniz ama Ahiret'te Allah'ın hükümleri olacaktır demektir.

Din → Bura da → İslam dini anlamında değil, hesap günü, ahiret günü anlamında kullanılmıştır.

(4) İyyete → Sadece Sana nağbudü → İbadet ederiz.

nağbudü → Burda ki İbadet (sadece namaz-oruç gibi ibadetler değil de) Allah'ı bir olarak tanımlamak şeklinde. Yani seni biliriz, bir olduğunu tek olduğunu ifade ederiz.

İyyekenegbūdün → Tevhid anlamını anlatan bir yönü var.

İbadet'in birinci anlamı Allah'ı tek olarak tanımak, onun varlığı ve bilgisini benimsemek şeklinde bir anlamı da vardır.

İbadet kelimesi namaz, oruç, zekat vs. anlamında da kullanıldığı gibi, Kur'an da bazı yerler de Tevhid inancını da ifade eder.

Bura da İbadet → kelimesi Allah'ı bilmek anlamında kullanılmış

İyyekerestain → İyyete → Biz sadece senin .. Nestain → yardımını istiyoruz. Yani → Sana İbadet konusunda senden yardım istiyoruz. Senin Tevhid inancın üzerinde kalmak, sana İbadet edebilmek için senden yardım istiyoruz.

(5) İhdina sira tel müstakim →

İhdina → Bizi ulaştır sira te → yola müstakim → Doğru olan Bizi doğru olan yolda sabit tut.

Yani → Sira tel müstakimle → İslam Dinini korumaktır.

↳ Çünkü, İslam dininin dışında ki şeyler, doğru değildir.

3

→ Tabiun Dönemi Müfessirlerden Mücahid → Fatıha Suresi Medeni bir Sure'dir.

→ Fatihahül Kitabı → Kitabı açan Sure Medine'de nazil olmuştur.

→ Fatıha Suresi 7 ayettir, Esasen Medeni bir sure'dir, Medine'de nazil olmuştur. Ancak Mekki olduğu da söylenmiştir.

Not: (Gile) → Kelimesi zayıf görüşler için, yazarın pek kabul etmediği görüşler için kullanılır.

Fatihah Suresinin Üstün olmasının Sebebi nedir?

→ Kuran-ı Kerim'in girişinde Fatıha Suresinin yer alması, bu surede bir üstünlük olduğunu gösterir.

→ Surenin faziletiyle ilgili Buhari'den birçok Sahih hadislerin aktarılması.

→ Yine faraz namazlarda Fatıha Suresinin 17 kez okunması bu surenin faziletini göstermesi bakımından yeterlidir.

→ Namazda özellikle fatıha'nın okunması onun üstünlüğünü gösterir. Çünkü İslam'da en önemli ibadet Namazdır, Fatıhanın da namazda okunması onun ne kadar üstün olduğunu gösteriyor.

① Elhamdü → Bütün hamdler, şükürler lillahi → Allah içindir.

Yani Bütün şükürler Allaha aittir.

Rab → Terbiye edici Rabbil Alemin → Alemin terbiye edicisi olan Allah'a aittir. ^{Rab → Burda Allah'ın Sıfatıdır.}

Yazar Burda ki Hamd → Şükür Manesindedir demek istedi.

Yani → Alemler derken Cın ve insanları kastediyor.

② Errahmanirrahim → Bu iki isim de özel, nice isimlerdir. Ancak ikisinin de birisi ötekinden daha özel anlamlar içerir.

Errahman yani → Rahmet eden kastediyor.

Errahim yani → Rahmet şevkatini bekleyen, merhamet bekleyeni kastediyor.

③ Maliki yomiddin → Malik → Yönetici - Lider. Din gününün maliki, yöneticisi, lideri anlamındadır.

Yum → Burada zaman aralığını

eddin → Kıyamet gününü ifade eden bir kavremdir.

Kıyamet gününün sahibi, yöneticisi şeklinde

Hanefiler; Fatihânın başındaki Basmelüyü Ayettin saymazlar.
Diğer mezhepler; Fatihânın başındaki Basmelerin de ayet olduğunu düşünürler.

2. Eserleri:

et-Tefsiru'l-kebir: "Tefsiru Mukâtil b. Süleyman" adıyla Abdullah Mahmûd Şehhâte tarafından neşredilen eserde yer alan ve genellikle isnâd zincirleri zikredilmeyen rivâyetlerin büyük bir kısmının hadis mecmualarında "musned" olarak mevcut olduğu tespit edilmiştir.

el-Vucûh ve'n-nezâir: Birden fazla anlama gelen 185 kelimenin Kur'ân'da hangi manalarda kullanıldığını inceleyen eser daha sonra aynı konuda yapılan çalışmalar için kaynak olmuştur.

Tefsiru'l-hamsimi'eti âyetin mine'l-Kur'ân: Bu, ahkâma dair âyetlerin incelendiği bir eserdir.

3. Örnek Metin

FATIHA SURESİ

[سورة الفاتحة]

Hanefî Mezhebi

burda durak yapar ve bu kısmı

6. ayet sayarlar.

سورة الفاتحة (1): الآيات 1 إلى 7

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (1)

Diğer Mezhepler için 1. ayet

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ (2) الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (3) مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ (4) إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ (5)

Hanefîler için 1. ayet - burdan başlar.

اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (6) صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ (7)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قَالَ: حَدَّثَنَا غُبَيْدُ اللَّهِ، قَالَ: وَحَدَّثَنِي أَبِي عَنْ [3 ب] اهْدِيلَ عَنْ سُفْيَانَ عَنْ مَنْصُورٍ

Tabiri dönemi müfesssilerinde

عن مجاهد، قال: قَالَ «1»: فاتحة الكتاب مدنية

Mukâtil B.S. söyle diyor. Fatihâ Suresi Medine bir Suredir.

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ: فَاتِحَةُ الْكِتَابِ مَدِينَةٌ «2»

Kitabi acon sura Medine de nazil olmuştur

Essen Medine bir suredir, medine de nazil olmuştur, Mekke'de de künfelleştir. سورة فاتحة الكتاب سبع آيات كوفية وهي مدنية ويقال مكة

1- الحمد لله يعني الشكر لله رب العالمين - 2- يعني الجن والإنس مثل قوله: بسم الله الرحمن الرحيم - 3- اسمان رقيقان أحدهما أرق من الآخر الرحمن يعني المترحم، الرحيم يعني

ليكون للعالمين نذيراً. 4- مالك يوم الدين - 5- إياك نعبد وإياك نستعين - 6- اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ - 7- صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

ملوك الدنيا/ملكون في الدنيا فآخِر - سبحانه - أنه لا يملك يوم القيامة أحد غيره/فذلك قوله - تعالى -

Din Günü - Cezâ, Hesap, Amellerin karşılığına varıldığı gün anlamında kullanılmış.

6) Sıratıkezzine enamte Aleyhim →

Enamte → Nimet verdiklerinin aleyhim → kendilerine

Yani → Bizi kendilerine nimet verdiklerinin yoluna ulaştır -

Allah'ın nimet verdikleri → Peygamberlerin yolundan yani kendilerine nübüvveti vererek, Allah'ın kendilerine ıylıkta bulunduğu Peygamberlerin yolundan ayırma-

Fatiha surasında Bizi doğru yol üzerinde tut dediğimizde;

1) Peygamberlerin 2) Şahitlerin 3) Siddiklerin 4) Salihlerin yolunda tut, ayırma demiş oluyoruz.

7) Gayrıl Mağdubi aleyhim ✓

Gözetim ettiklerinin yolunu istemiyoruz. Kimdir onlar? Yani Yahudilerin yolunda istemiyoruz.

Velededdallin → Delalete düşenlerin de yolunu istemiyoruz → Yani Hristiyanların ve müşriklerin yolunda istemiyoruz.

Yani Bizi Peygamberlerin, siddiklerin, şehid ve Salihlerin yoluna ildir - Yahudi ve Hristiyanların yolundan uzak tut şeklinde bir anlamı vardır -

Dikkat =

Yevmıddin → Cezo, hesap, Ahiret günü

İyyekenegbūdū → Brod ve ibadet Tevhid (birklemek) anlamında kullanılmış

Sıratelmüstakim → İslam dını demektir

Enamte Aleyhim → Kendilerine nimet verdikleri kişiler - Bunlar 4 tinedir.

① Nebiler ② Siddiklar ③ Şehidler ④ Salihler

Mağdubi Aleyhim → Yahudilerdir Allah'ın Land ve Gözetim ettiği kişilerdir

Velededdallin → Delalete düşenler de Hristiyanlardır

Din + Hesarlar, kuollar bütünüdür

Bu da ki Din + Hesar gün, Ahiret günü anlarında kullarılmış

ibadet de → Allah'ı bilmekle anlamında

Allah oltır emir, hüküm, koror.

«2» وَالْأَمْرُ يُؤْمِنُ بِهِ

su aplette oldugu

إِيَّاكَ نَعْبُدُ

وَأِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

«3»

لَيْسَ بِمُسْتَقِيمٍ فِي قِرَاءَةِ ابْنِ مَسْعُودٍ

يَعْنِي النَّبِيِّنَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ

«4»

«5» فَجَعَلَ «6» مِنْهُمْ

«7» وَلَا الضَّالِّينَ

قَالَ: حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي عَنْ هُذَيْلٍ عَنْ مُقَاتِلٍ عَنْ مَرْثَدٍ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ -

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ: يَقُولُ اللَّهُ - عَزَّ وَجَلَّ - : قَسَمْتُ هَذِهِ السُّورَةَ بَيْنِي وَبَيْنَ عَبْدِي نِصْفَيْنِ، فَإِذَا قَالَ الْعَبْدُ:

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. يَقُولُ اللَّهُ - عَزَّ وَجَلَّ - : شَكَرَنِي عَبْدِي. فَإِذَا قَالَ: الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ. يَقُولُ اللَّهُ: مَدَحَنِي عَبْدِي.

فَإِذَا قَالَ: مَا لِكِ يَوْمَ الدِّينِ. يَقُولُ اللَّهُ

أَنْتَ عَلَيَّ عَبْدِي. وَلِعَبْدِي بَقِيَّةُ السُّورَةِ. وَإِذَا قَالَ: وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ. يَقُولُ اللَّهُ: فَهَذِهِ لِعَبْدِي. وَإِذَا قَالَ: صِرَاطَ

الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ. يَقُولُ اللَّهُ: فَهَذِهِ لِعَبْدِي «1»

قَالَ: حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، قَالَ: حَدَّثَنَا هُذَيْلٌ عَنْ مُقَاتِلٍ قَالَ: إِذَا قَرَأَ [4 أ] أَحَدُكُمْ هَذِهِ

السُّورَةَ فَبَلَّغْ خَاتَمَتَهَا، فَقَالَ: وَلَا الضَّالِّينَ فَلْيَقُلْ آمِينَ فَإِنَّ الْمَلَائِكَةَ تَوْمِنُ فَإِنْ وَافَقَ تَأْمِينَ النَّاسِ غُفِرَ لِلْقَوْمِ مَا تَقْدَمُ

مِنْ ذُنُوبِهِمْ

قَالَ: حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، قَالَ حَدَّثَنِي هُذَيْلٌ عَنْ وَكِيعٍ عَنْ مَنْصُورٍ عَنْ مُجَاهِدٍ، قَالَ: لَمَّا نَزَلَتْ

فَاتِحَةُ الْكِتَابِ رَأَى إِبْلِيسَ [يَعْنِي صَاحِبَ صِيحَةِ حَزِينَةٍ]

قَالَ: حَدَّثَنَا عُبَيْدُ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي عَنْ صَالِحٍ عَنْ وَكِيعٍ عَنْ سُفْيَانَ الثَّوْرِيِّ عَنْ السَّيِّدِيِّ عَنْ عَبْدِ خَيْرٍ

عَنْ عَلِيٍّ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - فِي قَوْلِهِ - عَزَّ وَجَلَّ - : سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي قَالَ: هِيَ فَاتِحَةُ الْكِتَابِ

TEFSİR

1

DERS NOTLARI

H.EFE

7

27 EYLÜL
ve

2 EKİM

DERS NOTLARI

27 Eylül Perşembe

2. Ders

FATİHA'YA İLGİLİ MUKATİL B. SÜLEY- MAN'IN SON GÖRÜŞLERİ - 1

→ Mukatıl B. Süleyman Aktarıyor → Biz (benim de bulunduğum bir yerde) Ubeydullah Aktardı ve dedi ki → Bana babam rivayet etti Huzeyf'den o da Mukatilden (Burdaki mukatıl Tablun dönemi meşhur ra'isidir) o da Mersedden - - - - - → Ebu Hureyre'den aktarıldığına göre Resulullah (SAV) şöyle buyuruyor "Yüce Allah şöyle der (Kutsi hadıs /

"Bu sureyi kendim ve kulum arasında ikiye ayırdım / bölümdüm.

Kul; fatiha suresinde ki "elhamdülilahi Rabbil alemîn" kısmını söylerse Yüce Allah der ki; Kulum bana şükretti der - Kul dediği zaman; Rahman ve Rahim olan . Yüce Allah der ki; Kulum bu övdü der -

Kul der ki; Medhi Yumuddin → Yüce Allah buyur ki; Kulum bana sena da bulundu ve ben övdü der - Bundan dolayı bu surenin arkasındaki feyler kulum için geçerlidir - - - - - şeklinde bu hadisin sonuna kadar devam eder - Bu hadis Kutsi bir hadistir

→ "Biriniz fatiha suresini okuduğu zaman, son bölümüne ulaştığında "Amin" desin - Çünkü melekler onun duasına amin diye icab ederler Eğer insanların amin hadeliyle aynı anda denk gelirse o toplumun geçmiş günahları affedilir"

→ "Fatihha Suresi tekrarlanan yedi ajetlidir"

O yüzden Seb'lon Meseni → Fatihha Suresine verilen adlardan bir tanesidir -

- AYETEL KÜRSİ -

→ Allahu la ilahe illa hu → O Allah kendisinden başka ilah olmayandır.

La ilahe → Hiç bir ilah yoktur - Hiç bir ilah mevcut değildir -

illa → sadece huve → o vardır - ilah → Tanrı kelimesiyle teccume edilebilir -

→ El hayyü → Elkezi → Öyle bir varlıktır ki; le yemutu Ölmeyen, diri olanıdır - Hiç bir zaman da ölmeyecektir

(el hayy → Allah ölümsüzdür, diridir manasında)

→ el kayyümü → yöneten gâimü ak külli nefis → Her canı, her kişi yönetendir.
(→ kalm → idareci yönetici)

→ Letihuzühü → Allahı almaz, yakalamaz sineün → (Uyuklamak)

eneüm → uymak demek yekzen → Uyanık sine → Uyku da önce başlayan uyuklama halidir.

→ Letihuzühü sineün → Allah asla uyuklamaz. veleeneüm → O hiç bir şekilde uyuklamaz, uymaz da.

→ Lehüme fissemevüti → göklerde bulunan ve mefillerd → ve yeryüzünde bulunan şeylerin hepsi ona aittir.

Yani → Göklerde ve yerde olan şeyler kullarını yaratmak gibi, yine onun mülkiyetindedir. Melekler, Âzîz as, Meryem oğlu İsa (as) ve bunlarla beraber bunun dışında ki her şey onun mülkiyetindedir. (Nisrin özellikle bunları saydı → Çünkü bunlar kendilerine tapılan varlıklar haline getirildiği zamanlar olmuş. Melekler Allah'ın kızı gibi, Hz İsa'ya Tanrının oğlu gibi benzetme, inanışlarda bulunmuşlar. Bu yüzden Allah her şeyin Allahla ait olduğunu ifade ediyor.)

→ Menzellezi yezfeu indehu mimmelaikihi →

↳ Allah katında kim şefaet edebilir, meleklerden kim şefaet edebilir.
(Mekkeli müşrikler Meleklerin, putların şefaetini umuyorlardı.)
Allah'ın izin verdiklerinin dışında kimse şefaet edemez.

Burda ki izin kelimesi → emir anlamında kullanılmıştır.

→ Yeglemü me bayne eydihim → Önlerinde onları bekleyen şeyi de Allah bilir, geride bıraktıkları şeyi de Allah bilir. ← ve me halfehüm.

Meleklerin yaratılışından önce olanları da Allah bilir, yaratıldıktan sonrasını da Allah bilir. Melekler, Allah'ın dilediği hariç onun ilminden hiç bir şeyi kuşatamazlar.

→ Vesia Kürsüyyüs semaveti velard → Onun Kürsüsü göklerin ve yerin tamamını kuşattı. Göklerin ve yerin tamamı; Allah'ın kürsisinin karşısında kırsal bir arazide ki bir yüzük mesafesindedir → Yani o kadar küçüktür demek istiyor.

Bütün kainatı; Allah'ın büyüklüğü karşısında bir yüzük büyüklüğüne ifade etmeye çalışmış. ^{azameti}

→ Ve k'ye u dühü hıfzu hüm'e ve hüvelalığıyü'l azim

↳ Bunları taşımak Allah'a ağır gelmez, zorlanmaz. Allah en üstün ve en güç olanıdır.

→ La ikrahe fiddini - - - - - → Arablar müslüman olduktan sonra, artık hiç kimseye dinde herhangi bir zorlama yoktur, cizyeyi kabul ederlerse.

DİKKAT →

RÜŞD → İslamın diğer ismidir. Hüda → Rüşd → İslam kasdedilir.

GAY → Batılın diğer ismidir. Dalalet → Gay → Batıl kasdedilir.

TAĞÜT → Burada ŞEYTAN manasında kullanılmıştır.

enam denilince $\rightarrow$ Koyun, keçi, siğir gibi yenilebilen dört ayaklı hayvanlar kastediliyor.

AYETEL KÜRSİ

[آية الكرسي]

[illegible]

فيعشى العنين، وهم وسمان بين النائم واليقظان. ثم قال - جل ثناؤه -: لا تأخذه سنة ولا نوم. ما في السموات

وما في الأرض من الخلق عبيده وفي ملكه الملائكة وعزير وعيسى ابن مريم وغيره (من بعد من ذا الذي يشفع عنده)

من الملائكة إلا يأذنه يقول إلا بأمره - وذلك قوله - شيخنا - [ولا تشفعون إلا لمن أئضى] يعلم ما بين أيديهم وما خلفهم يقول ما كان قبله الملائكة لا يمكن أن يكونوا يعلمون ما كان قبلهم خلقهم يقول ما كان قبلهم الملائكة لا يمكن أن يكونوا يعلمون ما كان قبلهم

[illegible]

كلها. كل قائمة للكرسي طوها مثل السموات السبع والأرضين السبع تحت الكرسي في الصغر كحلقة بأرض فلاة.
 Bütün kürsünün hötini - tümörünü: طاب كفو المداد الطاب في المداد: bütün altın bulmuş: Bir yığın hakikat hakikat bulmuş:
 ثم أخبر عن قدرته فقال - عز وجل - : وَلَا يُؤْذِهِ حِفْظُهُمَا يَقُولُ وَلَا يَشْقَى عَلَيْهِ وَلَا يَجْهَدُ حَمْلَهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ - Sonra kendi kudretini ifod etti ve mefâfesindeki

255-[43 ب] الرفيع فوق كل خلقه العظيم فلا أعظم منه شيء
Allah en üstün her bir onu ağır gelmez
ve en yüce dendir. 20. kurtuluş Allah'a, fâyle dedi.

يحمل الكرسي أربعة أملاك لكل ملك أربعة وجوه / أقدامهم تحت الصخرة التي تحت الأرض السفلى ، مسيرة 2 Ekm Videsu

asagısında bulunan altındadır
kayın üzerinde.

ملِك وجهه على صورة الإنسان وهو سيد الصور، وهو يسأل الرزق للآدميين،
تازو inson suratin de Bi melk vor

وَمَلِكٌ وَجْهُهُ عَلَى صُورَةِ سَيِّدِ الْأَنْعَامِ يُسَالُّ الرِّزْقَ لِلْبَهَائِمِ وَفَقَّ الثَّوْرُ، ثُمَّ يُزِيلُ الْمَلِكُ الَّذِي عَلَى صُورَةِ الثَّوْرِ

ملک و جہ غم، صورتہ سید الطیر و ہُوَ یَسْأَلُ اللہَ عَزَّ وَجَلَّ - الرِّزْقَ لِلطَّيْرِ وَهُوَ النَّسِیْ

oda yirtici hayvanlar için ^{Sucetinde} yirtici hayvanların bir melekânı suceti de
وملك على صورة سيد السباع وهو يسأل الرزق للسباع وهو الأسد.

لا إكراه في الدين (Lā ikrāh fī dīn) - No compulsion in religion
 إذا أقروا بالجزية (Idha aqrawa bil-jizyah) - When they acknowledge the jizya
 رسول الله صلى الله عليه وسلم (Rasul Allah Salallahu alaihi wasallam) - Messenger of Allah (peace be upon him)

لا يقبل الجزية إلا من أهل الكتاب / فَلَمَّا أَسْلَمَتْ العرب طوعاً وكرهاً قبل الخراج، من غير أهل الكتاب، فكتب

النبي - صلى الله عليه وسلم - إلى المنذر بن ساءى، وأهل حجر، يدعوه إلى الإسلام فكتب من محمد رسول الله

إلى أهل هجر، سلام على من اتبع الهدى، أما بعد: إن من شهد شهادتنا وأكل من ذبيحتنا واستقبل قبلتنا،
Resulullah'ton hacirlikere Allahın selamı hedayek bizim keşiklerimizden birim şahadetimizden şadlık eden oğludur. tabi olonlara olsun.

وَدَان «ا» بديننا/ فذلك المسلم الذي له ذمة الله - عز وجل - وذمة رسول الله - صلى الله عليه وسلم - فإن أسلمتم
Onun için Allahın koruması vardır. Bizim hukukumuza kabal edip, bular müslömlörendirler.

[illegible]

İsraililer kesinlikle müslüman olmak zorundadırlar, bunun dışın dışındaki Yahudi

Christiyonlarda cizge wamelidirler

Burada Tagut → ŞEYTan
isim. olarak kullanılmış.

6

وَجَلَّ بِهَا أَرْبَعِينَ يَوْمًا ثُمَّ مَاتَ مِنْهَا، وَكَانَ يُضْرَبُ رَأْسُهُ بِالْمَرْقَةِ، فَإِذَا ضَرَبَ رَأْسَهُ سَكَتَتِ الْبَعُوضَةُ وَإِذَا «أ» رَفَعَ

فَعَلِمَ أَنَّهَا تَحْرُكُ. فَقَالَ اللَّهُ - سُبحَانَهُ -: وَعِزِّي وَجَلَالِي لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى آتِي بِهَا. يَعْنِي الشَّمْسُ مِنْ قَبْلِ الْمَغْرِبِ

مَنْ بَرَى ذَلِكَ أَنِي أَنَا اللَّهُ قَادِرٌ عَلَى أَنْ أَفْعَلَ مَا لَشَيْءٍ قَوْلًا - سُبحَانَهُ -: وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ - 258 -

إِلَى الْحَقِّ يَعْنِي لَمْ يَرُدَّ مِثْلَهَا فِي بَرَاءَةٍ. وَأَقَامَهَا أَجْعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَبِنَاءَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ

الْآخِرِ [وَجَاهِدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ] لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ [سُورَةُ التَّوْبَةِ: 19] إِلَى الْحَقِّ

أَقْبَلَ بَابِلَ، وَفِيهِمْ عِزْرٌ بَنِي شَرِيحًا «3» [44 ب] وَكَانَ مِنْ عِلْمَاءِ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَأَنَّهُ ارْتَحَلَ «ذَاتَ يَوْمٍ عَلَى حِمَارٍ

أَقْبَرَ» فَمَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ تَدْعَى سَابُورَ عَلَى شَاطِئِ دَجْلَةٍ «4» «بَيْنَ وَاسِطِ الْمَدَائِنِ» وَكَانَ هَذَا بَعْدَ مَا رَفَعَ عِيسَى بْنُ

مَرْيَمَ «5»، فَرُيْتُ حِمَارَهُ فِي ظِلِّ شَجَرَةٍ، ثُمَّ طَافَ فِي الْقَرْيَةِ فَلَمْ يَرِ فِيهَا سَاكِنًا، وَعَامَةٌ شَجَرَهَا حَامِلٌ، فَاصْطَبَّ مِنْ

الْفَاكِهَةِ وَالْعَنْبِ وَالتِّينِ، ثُمَّ رَجَعَ إِلَى حِمَارِهِ فَجَلَسَ يَأْكُلُ مِنَ الْفَاكِهَةِ، وَعَصَرَ مِنَ الْعَنْبِ فَشَرِبَ مِنْهُ فَجَعَلَ فَضْلُ

الْفَاكِهَةِ فِي سَلَةٍ، وَفَضْلُ الْعَصِيرِ فِي الزُّقِ، فَلَمَّا رَأَى خَرَابَ الْقَرْيَةِ وَهَلَاكَ أَهْلِهَا قَالَ أَيْ نَحْيِي هَذِهِ اللَّهُ يَعْنِي أَهْلَ هَذِهِ

الْقَرْيَةِ بَعْدَ مَوْتِهَا بَعْدَ هَلَاكِهِمْ لَمْ يَشْكُ فِي الْبَيْتِ وَلَكِنَّهُ أَحَبَّ أَنْ يَرِيَهُ اللَّهُ - عَزَّ وَجَلَّ - كَيْفَ يَبْعَثُ الْمَوْتَى كَمَا سَأَلَ

إِبْرَاهِيمَ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - ربه - عَزَّ وَجَلَّ - أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى «سُورَةُ الْبَقَرَةِ: 260» فَلَمَّا تَكَلَّمَ بِذَلِكَ عَزِيزٌ أَرَادَ

اللَّهُ - عَزَّ وَجَلَّ - أَنْ يَعْلِمَهُ كَيْفَ يَحْيِيهَا بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ - عَزَّ وَجَلَّ - وَأَمَاتَ حِمَارَهُ مِائَةَ عَامٍ فَحْيَى وَالْفَاكِهَةُ

وَالْعَصِيرُ مَوْضُوعٌ عِنْدَهُ

ثُمَّ بَعَثَهُ اللَّهُ - عَزَّ وَجَلَّ - فِي آخِرِ النَّهَارِ بَعْدَ مِائَةِ عَامٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعَامُهُ وَشَرَابُهُ/فَنُودِيَ فِي السَّمَاءِ قَالَ كَمْ نَسَاكُنُ

لَيْسَتْ يَا عَزِيزُ مِثْلًا قَالَ لَيْسَتْ يَوْمًا فَالْتَفَتَ فَرَأَى الشَّمْسُ فَقَالَ: أَوْ بَعْضُ يَوْمٍ قَالَ لَهُ بَلْ لَيْسَتْ مِائَةَ عَامٍ مِثْلًا، ثُمَّ

أَخْبَرَهُ لِيَعْتَبِرَ، فَقَالَ سُبحَانَهُ: فَانْظُرْ إِلَى طَعَامِكَ يَعْنِي الْفَاكِهَةَ فِي السَّلَةِ وَشَرَابِكَ يَعْنِي الْعَصِيرَ لَمْ يَتَسَنَّهْ «يَقُولُ لَمْ يَتَغَيَّرَ

طَعْمُهُ بَعْدَ مِائَةِ عَامٍ، نَظِيرُهَا فِي سُورَةِ مُحَمَّدٍ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ

«2» فَقَالَ سُبْحَانَ اللَّهِ، كَيْفَ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ، وَنَظَرُ إِلَى حِمَارِهِ، وَقَدْ «3» ابْيَضَّتْ عِظَامُهُ، وَبَلَبَّتْ وَتَفَرَّقَتْ

أَعْيُنُهَا أَوْصَالُهُ، فَنُودِيَ مِنَ السَّمَاءِ: أَيُّهَا الْعِظَامُ الْبَالِيَةُ اجْتَمِعِي فَإِنَّ اللَّهَ - عَزَّ وَجَلَّ - مَنَزَلَ عَلَيْكَ رُوحًا فَسَعَتْ الْعِظَامُ

بَعْضُهَا إِلَى بَعْضٍ الذَّرَاعَ إِلَى الْعِضْدِ، وَالْعِضْدَ إِلَى الْمَنْكِبَيْنِ وَالْمَنْكِبَيْنِ إِلَى الْفَخْذَيْنِ،

وَالْفَخْذَانِ إِلَى الْبُرْجَيْنِ وَالتَّصَقُّ الْوَرْكَانَ بِالظَّهْرِ، ثُمَّ وَقَعَ الرَّأْسُ عَلَى الْجَسَدِ وَعَزِيزٌ يَنْظُرُ ثُمَّ أَلْقَى عَلَى الْعِظَامِ الْعُرُوقَ

وَالْعَصَبَ، ثُمَّ رَدَّ عَلَيْهِ الشَّعْرَ ثُمَّ نَفَخَ فِي مَنْخَرِهِ الرُّوحَ. فَقَامَ الْحِمَارُ يَهْتِفُ عِنْدَ رَأْسِهِ فَأَعْلَمَ كَيْفَ يَبْعَثُ أَهْلَ هَذِهِ

وَالْعِظَامُ أَتَتْهُ. وَالْعَصَبُ أَتَتْهُ. وَالرُّوحُ أَتَتْهُ. فَجَمَعُوا جَسَدَهُ

كَيْفَ يَحْيِيهَا

AYET-İBRET anlamında kullurulmuş.

senra diiltili... 100 yıl sonra merkebi diiltilidi
 القبور بعد هلاكهم وبعث حمارة بعد مائة عام كما لم يتغير طعامه وشرابه
 وَانْظُرْ إِلَى جَمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِلنَّاسِ يَعْنِي عِبْرَةً لَّأَنَّهُ بَعَثَهُ شَابًا بَعْدَ مِائَةِ سَنَةٍ وَانْظُرْ إِلَى الْعِظَامِ يَعْنِي عِظَامَ الْحَمَارِ
 كَيْفَ تُنْشِئُهَا يَعْنِي نَحْيِيهَا نَظِيرَهَا [45] أَمْ اتَّخَذُوا آلِهَةً مِنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنشِئُونَ «سورة الأنبياء: 21» يَعْنِي يَبْعَثُونَ
 الْمَوْتَى ثُمَّ نَكْشُوها ثُمَّ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ يَعْنِي لِعَزِيزٍ كَيْفَ يَحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَى خَرَّ اللَّهُ سَاجِدًا قَالِ اعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ - 259 - يَعْنِي مِنَ الْبَعْثِ وَغَيْرِهِ فَرَجَعَ عَزِيزٌ إِلَى أَهْلِهِ وَقَدْ هَلَكُوا وَبِيعَتْ دَارُهُ وَبُنِيَتْ فَرْدَتْ عَلَيْهِ «2»
 وانتسب عزيز إلى أولاده فعرّفوه وعرفهم وأعطي عزيز العلم «من بعد ما بعث بعد مائة عام»
 100 yıl sonra, diiltildikler
 sonra Allah katında
 kendisine ilim verilmiş
 oldu.

→ Kürsüye ifadesi Allah'ın hükümlerini ifade eden kavamlardan bir tanesidir

→ Leikrahe fiddini - - - - - → Arablar müslüman olduktan sonra, artık hiç kimsenin dinde herhangi bir zorlama yoktur, cizye vermeyi kabul ettikten sonra İslam dinine girmeye zorlanamaz.

Peygamberimiz ehli kitap (yahudi - hristiyan) dışındakilerin cizye vermesini kabul etmezdi (mecusi - müşriklerin).

Arabların bir kısmı gönülden - bir kısmı da mecbur olarak müslüman olunca → Peygamberimiz Hecrilere mektup yolladı ve İslama davet etti.

Ve dedi ki; bizimle şehadet getiren, bizim kestiklerimizi yiyen, bizim kabilemize dönen, bizim dinimizin hülulunu kabul eden bunlar müslümanlardır.

lar - Eğer müslüman olursanız, ne üzere müslüman olduysanız size o haklar vardır - Meyvenin onda birinin öşürünü zekat olarak vermeniz lazım, toprağın da onda birinin yarısını (ya da yarısını da birini) vermeniz gerekiyor.

Kim müslüman olmayı red ederse cizye vermesi gerekir diye mektup yazdı.

→ Münzir mektubu oluştuktan sonra Hecrililerin bir kısmının müslüman olduklarını, bir kısmının da red ettiğini, Yahudi ve Mecusilerin de İslamı kabul etmeyip, cizye vermeyi kabul ettiklerini söyledi. Peygamber bunların cizyelerini kabul etti.

→ Medinedeli Münafıklar bunun üzerine dediler ki; Hz Peygamber kendisinin sadece ehli kitaptan cizye almakla emrolunduğunu söylemişti, ama nasıl oluyor da Hecrili Mecusilerden de cizye kabul ediyor. Daha önce babalarımızın ve kardeşlerimizin cizye ödemesini red etmiş ve bunun için onlarla savaşmıştı." diyerek ortalığı karıştırmaya çalışıyorlardı. Onların bu sözü müslümanların zoruna gitti ve durumu Peygambere anlatınca şu ayet indi. "Ey iman eduler siz kendinize bakın, siz doğru yolda olursanız kâhalete düşen kafirler size zarar veremezler - Allah size yaptıklarınızı haber vermektedir."

→ Gaid tıyyenel Rüfdu minel Gay →

↳ Rüfdu yolu, gay yolundan ayrılmıştır

Rüfdu → Kızıyla olgunluğa ulaştırıcı yol, ıstıdır

Gay → Batıl, sapkınlık - İslam dışı fıkranın bir adıda gay'dır.

İslam → İnsanların olgunlaşması, kemak ermesi açısından Rüfdu dindir

Batıl → Karanlıktır, zulmettir, küfrondur. Gay → insanı sapkınlığa götürür.

Hak → batıldan; **Gay** → Rüfdu ayrılmıştır.

Rüfdu izahı → Hidayet

Gayin izahı → Delalektir

Hidayetle, dâlelet birbirinden ayrılmıştır.

Delalekt → Küfrün diğer bir ismidir.

Hüda → Doğru yola ulaştırmaktır.

İslamın diğer isimleri → Hak, Eddin, Rüfdu, Sırat-ı Müstakim,

Urvetil Vüsge (sağlam bir güven) → Bunların hepsi İslamın farklı yönüne işaret eden kavramlardır.

Tağut → Burada ŞEYTAN manasında kullanılmıştır.

Urvetil Vüsge → Sağlam bir güven anlamında.

↳ Yani Burada manevi bir kurtuluştan bahsetmiyor. Dinde zorlama yoktur, delalekt ve hidayet birbirinden ayrılmıştır. Benden dolayı şeytanı inkar edip, Allah'a iman ederse sağlam bir kulpa (ipe) tutulmuş olur. Yani → Hz Peygamber mücadelesine devam ederken Arap yarımadasında ki (Yahudi ve Hristiyanlar hariç) ^{herkes} müslüman olmak zorundadır. Hz Peygamber sadece Yahudi ve Hristiyanlardan cizye alır. Onun dışında kiler mecuvi ve putperestler müslüman olmak zorundadırlar. İşte bu şekilde Tağutu inkar edip, Allah'ın ipine tutunan kimse kendini güven içine almış olur. Artık onun üstüne erduyla gidilmez, ona dokunulmaz. Ama bu kişi sadece bu dünyada ki hayatını kurtarmış olur, cennet hariç.

Kuran-ı Kerimde Tağut 3 manada kullanılır:

11

- 1) ŞEY TAN anlamında
- 2) Allah'ın ve Hz Peygamber'in dışında karar veren yetkili merciler manasında
- 3) Kişiyi haktan alıkoyan her şey manasında kullanılır.

→ Allah'ü veliyyüllezine emenü → Allah müminlerin velisidir, yöneticisidir. Allah müslümanları küfrün karanlığından, İslamın nuruna, aydınlığına çıkarır. Allah müminleri şirkten çıkarıp, imana ulaştırır.

Velîy → Burada yönetici, yetkili, karar verme mercisi anlamında kullanılmış.
4 Yani Allah müminlerin yöneticisidir.

Nur → İslamın adlarından bir tanesidir. İslam tektir.

Zulumat → Batıl fikirler şektir.

→ Allah müminlerin Velisidir, onları karanlıktan aydınlığa götürür.

Yahudilerin de yöneticisi olan (tağut olan) **Kab b. Eşref** ise nurdan çıkıp batıla, karanlığa götürür. Burada Tağutun 2. anlamı geldi. **Kab b. Eşref** anlamında kullanılmış. Yahudiler Kab b. Eşref'ten emir alıyordu, Allah'tan değil.

→ Yahudiler Hz Peygamber gönderilmeden önce, Hz Peygamber'in son peygamber olacağını bilen bir nur taşıydılar. Kab b. Eşref'de onların nurunu kabul ediyordu. Ama Peygamber gönderildikten sonra, onun Peygamberliğini inkar ederek zulmete düştüler.

→ **İbrahim as. ve Nemrudun kışası**

→ **Hız Üzür (as)** → Allah'ın öldü nasıl dirilttiğini muak etmesi, Allah'ın **Üzür (as)** ve merkebin 100 yıl sonra tavrada diriltmesi ve kışası anlatılıyor.

DİKKAT

→ **Enam** → Koyun, Keçi, Deve, siğir gibi 4 ayaklı yenilebilen hayvanları ifade ediyor.

→ **Kürsîyyü** → Allah'ın hükümlerliğini

→ **Ayet** → İBRET anlamında kullanılmış.

→ **Urvetil Vüsöa** → Sağlam, kopmayan kulp

TEFSİR

1

DERS NOTLARI

H.EFE

7.

→ Bu Müfessiri İbnî Cerir et-Taberî diye tanımak gerekir.

→ İmam Taberî bizim için Tefsir açısından değerli kılan en önemli

① nokta; İlk Rivayet Tefsirini kaleme almış olmasıdır.

② 1. Taberî'nin Tefsirinde şu kısmı unutmamak lazım. İmam Taberî de bir rivayetin geçtiği olması o rivayetin doğru olduğu anlamına gelmez.

Günümüz Taberî rivayeti aktarıyor ki doğru / sahih yada uydurma bir rivayet olup olmaması gibi bir ayrımı yoktur. O bütün tefsir rivayetlerini eserlerine toplamıştır.

Bu durum da Taberî'nin tefsir eserini oluşturan kişi, İmam Taberî'nin aktardığı rivayetin sahih olup olmadığını kontrol etmesi gerekir.

Taberî Tefsirinin en büyük avantajı aktardığı rivayetin Senedine yer vermiş olmasıdır.

③ İmam Taberî'nin bir aydın Tefsiri hakkında tercihlî vardır. Bir çok alimin görüşünü bildirip en sonun da kendi görüşünü aktarır.

En önemlisi de aktardığı rivayetler arasında tercih de bulunmuş olmasıdır.

Taberî'nin tercihlî de Tefsir külliyyatı açısından oldukça önemli, oldukça isabetli tercihler barındıran bir eserdir.

→ Çok küçük yaşta kendini ilme vermiş.

→ Kıraat, Tefsir, Meani, Tarih ve Fıkıh alanlarında birçok eser telif ederek bu alanlar da otorite haline gelmiştir.

→ İhtilâfu'l-fukahâ adlı eserinde Ahmed b. Hanbelî'nin görüşlerine yer vermemesi nedeniyle Bağdatta ki Hanbelîler ve Zahirîlerin düşmanlıklarına neden olmuş.

→ Rafizilikle suçlanmış, Şiilikle itham edilmiştir.

→ Ancak Hz. Ebubekür, Ömer ve Osman'a dil uzatılmasını eleştirir ve onların faziletlerini anlatan, rafizilik ve Şiilikle ilgisinin olmadığını ortaya koyan risaleler yazmıştır.

② → Nur suresi 3. Ayet Aile hukuğunu ilgilendiren ayettir bir tarasıdır

Nur 3 = Zina eden erkek, sadece zina eden herhangi bir kadınla yada müşriktir olan bir kadınla evlenebilir.

Zina eden kadın ise sadece zina etmiş olan bir erkekle yada müşrik olan bir erkekle nikahına alabilir. Bu müslümanlara yasak kılınmıştır.

1- Görüş: Bu ayet'in yorumu konusunda tevellihli olan kişiler ihtilaf etti.

Bir kısmı şöyle demiş: Bu ayet Peygamberimiz'den izin isteyen bazı kişiler hakkında indirdi. Müşrikler içerisinde zinakarlıklarıyla tanınmış bazı kadınlarla evlenme konusunda izin isteyen kimseler hakkında indirdi.

Bu kadınlar sancak sahibi idiler. Kendilerini kiraya verirdi.

(Cahiliye döneminde zina yapan kadınların bulunduğu evlerde belli bayrakları vardı.)

Allah bu kadınlarla evlenmeyi müslümanlara haram kılan ayet indirdi.

Şöyle buydu: Müminlerden zina eden bir kişi evlenemez, sadece zina etmiş bir kadınla yada müşrik olan bir kadınla evlenebilir. (Zina eden erkek için)

Çünkü bu lar ayıdır, bir birinin dengidir.

Zina eden kadına gümce; bu kadını nikah altına alırsanız sadece müslümanlar da zinakar olan bir kişi yada kendisi gibi müşrik olan bir kişi bunu alabilir. Çünkü bu kadınlar da müşriklerdir.

Dikkat!

TEVİZ kelimesini Tabii tarafından TEFSİR anlamında kullanılır

Yani şunu demek istiyor; Zina etmiş Müslüman olan erkekler, sadece zina etmiş kadını yada müşrik olan kadını alabilirler.

Zina etmiş kadınlar da; sadece müminlerin zinakarlarına layıktır yada müşrik erkeklere layıktır yada kendisi gibi müşrik olan erkeklerle evlenebilirler. Çünkü bu kadınlar da müşriklerdir.

Allah müminlere haram kılmıştır. Bu tür zinakar kadınlarla nikahlanmayı haram kılmıştır, şu yukarıda ki söyleyişlerin sözüne göre (bu ayet hakkında) Allah bu tür kadınlarla evlenmeyi haram kılmıştır.

→ Müslümanlardan bir adam Allah Resulünden Ümmü Mehziül denilen bir kadınla evlenmek için izin istedi. Bu kadın (Ümmü Mehzi) bir erkekle zina ederdi, ona harcamada bulunmasını şart koyardı (karşılığında para alırdı). Bu sahabe Peygamberimizden bu kadınla evlenmek için izin istedi, kadının durumunu da alırdı. O adam bu soruyu sorunca Peygamberimiz şu ayetle okudu - "Zina eden bir kadın; onu nikahına alamaz ancak zina eden bir erkek yada müşrik bir erkek onu nikahına alabilir. ---"

→ Raviler Haddesi Yakub b. İbrahim. --- söyle dedi.

Müslümanlardan fakir bir adamı, kendi geçimini, ihtiyacını karşılamak için bu türden kadınlardan biriyle evleniyordu. Allah müslümanlara bu tür evlilik yapmalarını yasakladı.

Bir grub alimler arasında bu ayetin (Nur 3-) ne ifade ettiği tartışılmış. Bunlardan 1- Grubu Görüşü - Bu ayet Cahiliye devrinde zinaı meslek haline getirmiş, fuhuş yapan kadınlar hakkında indirilmiştir. Müslüman erkekler, bu kadınlarla evlenip- evlenilmeyeceği konusunda peygamberden izin istedikler. Bunun üzerine bu ayet indirildi.

Ayet - "Zina etmiş bir erkek sadece zina etmiş bir kadını yada müşrik olan bir kadını alabilir (nikahlayabilir)

"Zina etmiş bir kadında; zina etmiş olan müslüman bir erkekle yada kendisi gibi müşrik olan bir erkekle nikahlanabilir. Bunlar birbirine denktir. Başka türlü evlilik haramdır diğn 1. görüştür.

1- Görüş alimler bu ayette geçen Nikah kelimesini Evlilik sözleşmesi olarak kabul etmişler.

2- Görüş → Ayette geçen nikah kelimesini Cinsel ilişki anlamında kabul etmişler

3- Görüş → Bu hüküm zina eden erkek ve zina eden kadınlar için geçerlidir. Daha sonra "Allah ıqlınızdan Bekarları evlendirin ayet" gelince

4

Nur 32. Ayet "

" İçinizden bekarları evlendirin , köle ve cariye lerinizden de uygun olanını evlendirin " ayeti Nu = 3. ayeti nesh etti diyer 3 bir görüş vardır

Bunlar bu ayetin Cahiliye dönemiyle ilgili olduğunu söylerler-

0 yüzden herkes birbirıyla evlenebilir diyer bir görüşler-

EBU CAFER = TABERİ'nin kendi görüşü :

→ Taberî bu ayette Nikah kelimesiyle **Cinsel ilişki** kastedildiğini diyerlerin görüşünü kabul etmektedir-

→ Bu ayetten de **bu hükmü çıkaramazsınız** der:

Bu ayetten zina etmiş müslöman bir erkeğin , zina etmemiş , iffetli bir müslöman hanım efendiyle evlenmesini yasaklayan hükmü çıkarılmaz der-

TABERİ denince Şunları Unutmamalıdır

→ Taberî de hem Sahih - hem de uydurma Rivayetlerin olması,

→ Taberînin aktardığı rivayetlerin Senedlerine de yer vermesi .

→ Taberînin mutlaka aktardığı görüşler arasında **kendi Tercihini** yapıyor olmasıdır

→ Rouzi. حدَّثني يعقوب بن إبراهيم، قال: ثني هُثيم، عن التيمي، عن القاسم بن محمد، عن عبد الله بن عمرو في قوله: [الزاني لا يَنْكِحْ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرَكَةً، وَالزَّانِيَةُ إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ] قال: كُنْ نساءً معلومات، قال: فكان

Allah müslümanlara kendi qeçirmiş kadınlardan müslümana fakir bir adam
الرجل من فقراء المسلمين يتزوج المرأة منهن لتتفق عليه،
bu tür evlilik yasaqlarını asgınlıqla bilgiləndirirdi

سعيد، بنحوه.

→ حدثنا محمد بن المثنى، قال: حدثنا عبد الأعلى، قال: حدثنا داود، عن رجل، عن عمرو بن شعيب، قال: adomın orkadeşi كان لمروث صديقة في الجاهلية يقال لها عناق، وكان رجلاً شديداً، وكان يقال له ذُلْدُل، وكان يأتي مكة فيحمل adomın orkadeşi (boyan orkadeşi) Var d.

Allah zingayı
horon kilmıştır

حدثنا ابن المثنى، قال: حدثنا محمد بن جعفر، قال: حدثنا شعبة، عن إبراهيم بن مهاجر، قال: سمعت

حدثنا مجاهدا يقول في هذه الآية: [الزاني لا ينكح إلا زانية أو مشركة] قال: كن بغايا في الجاهلية.

ابن المثنى، إلا أنه قال: كانت امرأة منهم يقال لها: أم مهزول يعني في قوله: الزاني لا ينكح إلا زانية أو مشركة قال: farklı rivayet
kadında bu kadınlardan biriydi.
فكّر نساء معلومات، قال: فكان الرجل من فقراء المسلمين يتزوج المرأة منهم/تنفق عليه، فنهاهم الله عن ذلك.
Bunlar bilinen kadınlardı.
müslüman fakırlardan biradam
O kadınlardan
kadın
kadına
harca verirdi
Allah Teala onlara
bunu yasaklamıştı

Hadithi محمد بن عمرو، قال: حدثنا أبو عاصم، قال: حدثنا عيسى وحدثني الحارث، قال: حدثنا الحسن،
 قال: حدثنا ورقاء جميعا، عن ابن أبي نجيح، عن مجاهد، في قول الله: [الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً] قال: رجال كانوا
 يريدون الزنا بنساء زوان بغايا متعاملات كنَّ في الجاهلية، فقيل لهم هذا حرام، فأرادوا نكاحهن، فحرم الله عليهم
 الزنا بنساء زوان بغايا متعاملات كنَّ في الجاهلية، فقيل لهم هذا حرام، فأرادوا نكاحهن، فحرم الله عليهم
 الزنا بنساء زوان بغايا متعاملات كنَّ في الجاهلية، فقيل لهم هذا حرام، فأرادوا نكاحهن، فحرم الله عليهم

حدثنا القاسم، قال: حدثنا الحسين، قال: ثني حجاج، عن ابن جريج، عن مجاهد، بنحوه، إلا أنه قال: بعابا مغلطات كن كذلك في الجاهلية.

حدثنا ابن وكيع، قال: حدثنا أبي، عن هشام بن عروة، عن أبيه وإسماعيل بن أبي خالد، عن الشعبي وابن أبي ذئب، عن شعبة، عن ابن عباس، قال: كن بغايا في الجاهلية، على أبوهم رايات مثل رايات البيطار يعرف بها. حدثني محمد بن عمرو، قال: حدثنا أبو عاصم، قال: حدثنا عيسى، عن قيس بن سعد، عن عطاء بن أبي رباح، عن ابن عباس، قال: نساء بغايا متعاملات، حرم الله نكاحهن، لا ينكحهن إلا زان من المؤمنين أو مشرك من المشركين.

حدثني محمد بن سعد، قال: ثني أبي، قال: ثني عمي، قال: ثني أبي، عن أبيه، عن ابن عباس، قوله: [الزاني لا ينكح إلا زانية أو مشركة والزانية لا ينكحها إلا زان أو مشرك وحرم ذلك على المؤمنين] قال: كانت بيوت تسمى هاهنا أهلا في الجاهلية، وكانوا يهاجرون فيها فتيانهم، وكانت بيوتا معلومة للزنا، لا يدخل عليهن ولا يأتين إلا زان من أهل القبلة أو مشرك من أهل الأوثان، فحرم الله ذلك على المؤمنين. حدثني يعقوب، قال: حدثنا ابن عليه، عن ابن جريج، عن عطاء، في قوله: [الزاني لا ينكح إلا زانية أو مشركة والزانية لا ينكحها إلا زان أو مشرك] قال: بغايا متعاملات كن في الجاهلية بغيا آل فلان وبغيا آل فلان، فأنزل الله: [الزاني لا ينكح إلا زانية أو مشركة والزانية لا ينكحها إلا زان أو مشرك وحرم ذلك على المؤمنين] فحكم الله بذلك من أمر الجاهلية على الإسلام. فقال له سليمان بن موسى: أبلغك ذلك عن ابن عباس؟ فقال: نعم. حدثنا القاسم، قال: حدثنا الحسين، قال: ثني حجاج، عن ابن جريج، قال: سمعت عطاء بن أبي رباح يقول في ذلك: كن بغايا متعاملات بغيا آل فلان وبغيا آل فلان، وكن زواني مشركات، فقال: الزاني لا ينكح إلا زانية أو مشركة والزانية لا ينكحها إلا زان أو مشرك وحرم ذلك على المؤمنين قال: أحكم الله من أمر الجاهلية بهذا. قيل له: أبلغك هذا عن ابن عباس؟ قال: نعم.

قال ابن جريج: وقال عكرمة: إنه كان يسمى تسعا يعد صواحب الرايات، وكن أكثر من ذلك، ولكن هؤلاء أصحاب الرايات: أم مهزول جارية السائب بن أبي السائب المخزومي، وأم غليط جارية صفوان بن أمية، وحنة القبطية جارية العاصي بن وائل، وثرية جارية مالك بن عميلة بن السباق بن عبد الدار، وحلالة جارية سهيل بن عمرو، وأم سويد جارية عمرو بن عثمان المخزومي، وسريفة جارية زمعة بن الأسود، وفرسة جارية هشام بن ربيعة.

حدثنا محمد بن عبد الأعلى، قال: حدثنا محمد بن ثور، عن معمر، عن ابن أبي نجيح، عن مجاهد، وقال الزهري وقتادة، قالوا: كان في الجاهلية بغايا معلوم ذلك منهن، فأراد ناس من المسلمين نكاحهن، فأنزل الله: الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ... الآية.

حدثنا الحسن، قال: أخبرنا عبد الرزاق، قال: أخبرنا معمر، عن ابن نجيح، عن مجاهد، وقاله الزهري وقتادة، قالوا: كانوا في الجاهلية بغايا، ثم ذكر نحوه.

حدثنا ابن عبد الأعلى، قال: حدثنا ابن ثور، عن معمر، عن ابن أبي نجيح، عن القاسم بن أبي بزة: كان الرجل ينكح الزانية في الجاهلية التي قد علم ذلك منها يتخذها مأكلة، فأراد ناس من المسلمين نكاحهنّ على تلك الجهة، فُنهوا عن ذلك.

حدثنا الحسن بن يحيى، قال: أخبرنا عبد الرزاق، قال: أخبرنا معمر، عن ابن أبي نجيح، قال: قال القاسم بن أبي بزة، فذكر نحوه.

حدثني يعقوب، قال: حدثنا هشيم، قال: أخبرنا سليمان التيمي، عن سعيد بن المسيب، قال: كنّ نساء موارِدَ بالمدينة.

حدثنا أبو كريب، قال: حدثنا ابن إدريس، قال: أخبرنا عبد الملك بن أبي سليمان، عن سعيد بن جبیر: أن نساء في الجاهلية كنَّ يُؤاجرن أنفسهنَّ، وكان الرجل إنما ينكح إحداهنَّ يريد أن يصيب منها عَرَضاً، فنهوا عن ذلك، ونزل: الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ ومنهنَّ امرأة يقال لها أم مهزول.

حدثنا أبو كريب، قال: حدثنا جابر بن نوح، عن إسماعيل، عن الشعبي، في قوله: الزَّانِي لَا يَنْكَحُ إِلَّا زَانِيَةً

أَوْ مُشْرَكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ قَالَ: كَنَّ نِسَاءً يُكْرِهْنَ أَنْفُسَهُنَّ فِي الْجَاهِلِيَّةِ.

2- Görüş

وقال آخرون: معنى ذلك: الزاني لا يزني إلا بزانية أو مشركة، والزانية لا يزني بها إلا زان أو مشرك. قالوا:

zina edun yada { kadiyle } zina zina edun yada zina { zina } Aşkın anlamlı
edun { edun }
mügrile olan bir { zina } edun mügrile olan bir { emez } ekleme şudur
erkelenen boğastı → edemez kadından { kadından } boğastıyla

ذكر من قال ذلك:

Bunu savunanlardan cinsiyetle ilgili olarak Nikola Klimesin monesi

ماجد الدملجی حدثنا هناد قال: حدثنا أبو الأحوص، عن حصين، عن عكرمة، عن ابن عباس، في قول الله: [الزَّانی لَا

يُنَكِّحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً قال: لا يزني إلا بزانية أو مشركة.

حدثنا ابن المثنى، قال: حدثنا محمد بن جعفر، قال: حدثنا شعبة، عن يعلَى بن مسلم، عن سعيد بن جبيرة أنه قال في هذه الآية: وَالزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ قال: لا يزني الزاني إلا بزانية مثله أو مشركة.

حدثنا الحسن، قال: أخبرنا عبد الرزاق، قال: أخبرنا معمر، عن ابن شُبْرَمَةَ، عن سعيد بن جبيرة وعكرمة في قوله: [الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً] قالوا: هو الوطء.

حدثنا ابن عبد الأعلى، قال: حدثنا محمد، عن معمر، قال: قال سعيد بن جبيرة ومجاهد: الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً قالوا: هو الوطء.

حدثنا ابن وكيع، قال: حدثنا أبي عن سلمة بن نبيب، عن الضحاك بن مزاحم وشعبة، عن يعلَى بن مسلم، عن سعيد بن جبيرة، قوله: الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً قالوا: لا يزني الزاني حين يزني إلا بزانية مثله أو مشركة، ولا تزني مشركة إلا بمثلها.

حدثني يونس، قال: أخبرنا ابن وهب، قال: قال ابن زيد، في قول الله: [الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً] والزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ قال: هؤلاء بغايا كن في الجاهلية، والنكاح في كتاب الله الإباحية، لا يصيبها إلا زان أو مشرك، لا يحرم الزنا، ولا تصيب هي إلا مثلها. قال: وكان ابن عباس يقول: [بغايا كن في الجاهلية] حدثني محمد بن عمرو، قال: حدثنا أبو عاصم، قال: حدثنا عيسى، وحدثني الحارث، قال: حدثنا الحسن، قال: حدثنا ورقاء جميعاً، عن ابن أبي نجيح، عن قيس بن سعد، عن سعيد بن جبيرة، قال: إذا زنى بما فهو زان.

حدثنا علي، قال: حدثنا عبد الله، قال: حدثنا معاوية، عن علي، عن ابن عباس، قوله: الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً قال: الزاني من أهل القبلة لا يزني إلا بزانية مثله أو مشركة. قال: والزَّانِيَةُ من أهل القبلة لا تزني إلا زاناً مثلاً. قال: ثم قال: وَحُرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ.

وقال آخرون: كان هذا حكم الله في كل زان وزانية، حتى نسخ بقوله: وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَى مِنْكُمْ، فأحل نكاح كل مسلمة وإنكاح كل مسلم. ذكر من قال ذلك: حدثني يعقوب، قال: حدثنا هشيم، عن يحيى بن سعيد، عن سعيد بن المسيب، في قوله: الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً والزَّانِيَةُ لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ قال: يزوّن الآية التي بعدها نسختها: وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَى مِنْكُمْ قال: فمن من أيامى المسلمين.

Nur 32. ayette "İqlâzda bekarlar, evlendirin, kâle carigulerintizden de uygun olanını evlendirin" ayet
Nur: 3. ayetli nesh etti diye bir görüş var.
Bular buna bağı olara her kes birbiriyile evlenebilir deyir.

EBU CAFER → TABERLINİN KENDİSİDİR.

حدثنا القاسم، قال حدثنا الحسين قال: ثني حجاج، عن ابن جريج، قال: أخبرني يحيى بن سعيد، عن سعيد بن المسيب: الزاني لا ينكح إلا زانية أو مشركة والزانية لا ينكحها إلا زانٍ أو مشرك قال: نسختها التي بعدها: وأنكحوا الأيامي منكم وقال: إن من أيامي المسلمين.

حدثنا ابن عبد الأعلى، قال: حدثنا ابن ثور، عن معمر، قال: وذكر عن يحيى، عن ابن المسيب، قال: نسختها: وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَى مِنْكُمْ.

حدثنا الحسن، قال: أخبرنا عبد الرزاق، قال: أخبرنا معمر، عن يحيى بن سعيد، عن سعيد بن المسيب، قال: نسختها قوله: وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَى.

Bu yıl sold b. Müseyyeb'in yanında zikredilmiş.

حدثني يونس، قال: أخبرنا أنس بن عياض، عن يحيى، قال: ذكر عند سعيد بن المسيب: الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً قال: فسمعتَه يقول: إِنَّمَا قَدْ نَسَخْتَهَا الَّتِي بَعْدَهَا. ثم قرأها سعيد، قال: يقول الله: الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً ثم يقول الله: وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَى مِنْكُمْ فَهِنَّ مِنْ أَيَامَى الْمُسْلِمِينَ.

[illegible]

VAKIA SURESI
[سورة الواقعة: 77-79]

إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ {77} فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ {78} لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ {79}

وقوله: {إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ} يقول تعالى ذكره: فلا أقسم بمواقع النجوم أن هذا القرآن لقُرآنٌ كريم، والماء في

قوله: "إنه" من ذكر القرآن.

TEFSİR

1

DERS NOTLARI

H. EFE

10 EKİM
VIDEOSU

VÂKİA SURESİ

" Muhakkak ki o okunandır, yücedir. Saklı, gizli olan yazılı bir yaddedir. Ona dokunmayın, sadece temizlenenler dokunsun "

Dikkat: **لَا يَمَسُّهُ** (La yemessuhu) ayette geçen bu kelime 4 mezhebe göre **لا** dokunmayın şeklinde **nehiy** 'sidir.

Taberi → Yüce Allah'ın " İnnahu Le kur'ânun Kerim" ayet hakkında ki sözleri → Yüce Allah diyor ki: Yemin etmeme gerek bile yok (o kadar anlaşılabilir bir mesele ki) yıldızların geldiği yer yemin etmeye gerek bile yok. Bu Kuran yüce, değerli olanıdır.

Dikkat: **النَّجْمُ** (nücum) ifadesinin 2 anlamı vardır. • Yıldız manasında kullanıldığı gibi • Kuran'ın parça parça inen vahiy anlamında da kullanılır.

Taberi → Yüce Allah'ın " Fî kitâbin meknun "

↳ Bu Kuran denilen şey, Allah katında korunmuş, yazılı bir şeydedir. Herhangi eziyet veren hiç bir şey, toz nede başka bir şey ona dokunmaz.

Taberî'nin ayette geçen **مَكْنُونٍ** (meknun) kelimesi 1-yorumuna göre **masun (مَصُونٍ)** yani **korunmuş** manasındadır. Burada daha çok maddi bir korunmuşluk anlaşılıyor.

1- Görüş → Meknun kelimesinin Masun (korunmuş) anlamında kullanıldığını düşünen müfesssirlere görüşleri

→ İbnî Abbas'dan rivayetle: "Dokunmayın ona, sadece temizlenenlerin dokunduğu o kitap, Semada bulunan bir kitaptır.

→ Dahhak'ın görüşünde: Mâşrik Araplar, O Kuran-ı Hz Peygamber cin ve şeytanların indirdiğini iddia edince, Allah onlara haber verdi ve Bu tür şey cin ve şeytanların indiremeyeceği, bunu yapamayacağı, onların hadlerinin olmadığını. Kuran'ın onlardan örtünmüş ve saklanmış olduğunu bildiriyor.

→ Taberîye göre → "İnnihü Le Kuranün Kerîm" ifadesinde **Kitap**

(2)

kelimesi → **Semada olan kitaptır (Levhi Mahfuzda ki)**

Semada olan bu kitap manasını vermiş - Bizim elimizde iki kopyasının da olan kitap şeklinde ki anlamını vermemiştir.

{ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْأَقْطَارُ وَنَ } → "La Yemassuhu illel mutahharun"

ayetle ilgili İmam Taberîye göre → Adı yüce olan Allah diyor ki;

Dokunmasın saklı olan, korunmuş olan Levhi Mahfuzda ki bu kitaba dokunmasın. Sadece öyle kişiler ki Allah'ın günahlardan temizlediği kişiler dokunsun.

→ Bu görüş İmam Taberîye göre. Yani Allah bu kitaba sadece temizlenmiş kişiler, günahlarından arındırılmış kişiler dokunsun dedi diyor.

Dikkat → İ. Taberî burada **Taharet (طَهْر)** ifadesini

Günahdan Temizlenmiş anlamında kullanıyor.

→ Bazı Müfessirler yüce Allah'ın Mutehharun ifadesiyle kimlerin kastettiği konusunda ihtilaf ettiler. Bazı Müfessirler şöyle dediler:

→ Ayette kastedilen şey MELEKLER'dir dediler.

Bu görüşü savunan Alimler: **(1. Görüş)**

→ İbnî Abbas'dan gelen: Yüce Allah bir kitap indirmeyi irade ettiğinde, bu Sefera Melekleri onu yazarlardı. Ona dokunmazdı sadece temiz olanlar dokunurdu. İ. Abbas dedi ki: Yani melekler. Allah bir vahiy indireceği zaman ona sadece Melekler dokunur dedi.

→ Said İbn Cübeyrin görüşü: Sadece Semada bulunan Melekler dokunur.

→ Tabiun dönemi Müfessirlerinden İkrime → Dokunmasın sadece temizlenenler dokunsun. Melekler

→ Mücahid'den de gelen rivayette → Melekler demiş.

حدثنا الحسن، قال: أخبرنا عبد الرزاق، قال: أخبرنا معمر، عن يحيى بن سعيد، عن سعيد بن المسيب،

حدثني يونس، قال: أخبرنا أنس بن عياض، عن يحيى، قال: ذكر عند سعيد بن المسيب: الزَّائِي لَا يَنْكُحُ

إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً ثُمَّ يَقُولُ اللَّهُ: وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَى مِنْكُمْ فَهِنَّ مِنْ أَيْمَى الْمُسْلِمِينَ.

[79-77: سورة الواقعة] VAKIA SURESI

R_4 ha zomiri.

üçün $\rightarrow$ Yıldız morasında

4

Taberinin ajetle geçen mekruh kelimesi → Masun (مَسُون) Korunmuş, manasındadır.

TABERİNİN TEVİL dediği şey TEFSİR anlamındadır.

Korunmuş
Herhangi bir ona Allah katında yazılı Bu türce Allah diyor ki.
وقوله: { فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ } يقول تعالى ذكره: هو في كتاب مَكْنُونٍ عند الله لا يمسسه شيء من أذى من
eziyet veren dokunma dokunmuş bir Kuran dahil bir şeyde. Bu konuda bazı ne de for
غبار ولا غيره. وينحو الذي قلنا في ذلك قال أهل التأويل. ذكر من قال ذلك:
1. Görüş müfesssirlar bizim qayladığımızı buza bir ifodur
bu onlarda kullandılar.
حدثني إسماعيل بن موسى، قال: أخبرنا شريك، عن حكيم، عن سعيد بن جبير، عن ابن عباس/ لا يمسّه
dokunmasın ona dokunmasın ona
Tabiri dönemi müfesssirlarından. Sema da bulun bir kitap ← sadece
600 yılında bulunan İla المطهرون الكتاب الذي في السماء. temizlenenlerin dokun duğu oktop.
حدثني محمد بن عمرو، قال: حدثنا أبو عاصم، قال: حدثنا عيسى وحدثني الحارث، قال: حدثنا الحسن،

قال: حدثنا ورقاء جميعاً، عن ابن أبي نجيح، عن مجاهد، في قوله: { فِي كِتَابٍ مَكْنُونٍ } قال: القرآن في كتابه المكنون
Bu Kuvondır sakli olan bu isevirinde.

Dahhak'ın görüşü

Tabiri dönemi müfesssirlarında.

aytle demiz

حدثت عن الحسين، قال: سمعت أبا معاذ يقول: حدثنا عبيد، قال: سمعت الضحاک يقول في قوله: لا

bu ajetle ilgili

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ زعموا أن الشياطين تنزلت به على محمد، فأخبرهم الله أنها لا تقدر على ذلك، ولا تستطيع، وما

Seferete - Allah'ın yazıyla sorumlu tuttuğu meleklerdir. Allah'ın emirleriyle muhatap olan meleklerdir. Hem amelleri - hem de vahiy getirip götürür.

Said ibn Cübeyr

حدثنا ابن حميد، قال: حدثنا مهران، عن سفيان، عن الربيع بن أبي راشد، عن سعيد بن جبيرة لا يمتنع إلا

Sadece

المطهرون قال: الملائكة
Melekler dokunur.

حدثنا أبو كريب، قال: حدثنا ابن يمان، عن سفيان، عن الربيع بن أبي راشد، عن سعيد بن جبيرة. لا يمتنع

Melekler

إلا المطهرون قال: الملائكة.

حدثنا ابن حميد، قال: حدثنا يحيى بن واضح، قال: حدثنا عبيد الله، يعني العتكي، عن جبار بن زيد وأبي

نحيك في قوله: لا يمتنع إلا المطهرون يقول: الملائكة.

Melekler Temizlenen sadece dokunmasın
Tikime Tobin dön. müfessirinin de

قال: ثنا مهران، عن سفيان، عن أبيه، عن عكرمة لا يمتنع إلا المطهرون قال الملائكة.

حدثني محمد بن عمرو، قال: حدثنا أبو عاصم، قال: حدثنا عيسى وحدثني الحارث، قال: حدثنا الحسن، قال:

Melekler

حدثنا ورقاء جميعا، عن ابن أبي نجيح، عن مجاهد، في قوله: لا يمتنع إلا المطهرون قال الملائكة.

Melekler mutahharin

حدثنا ابن حميد، قال: حدثنا جرير، عن عاصم، عن أبي العالية لا يمتنع إلا المطهرون قال: الملائكة.

temizlenen

Agırlık kasdıyla (mutahharin) ağır kasdıyla
Başka bir yerde

2- Görüş: ما ملأ الله أرحامهم وقال آخرون: هم حملة التوراة والإنجيل. ذكر من قال ذلك: هم حملة الإنجيل والتوراة

حدثنا أبو كريب، قال: حدثنا ابن يمان، عن سفيان، عن أبيه، عن عكرمة لا يمتنع إلا المطهرون قال: حملة

مطهرون الإنجيل
Melekler da yo

3- Görüş: وقال آخرون في ذلك: هم الذين قد طهروا من الذنوب كالملائكة والرسول. ذكر من قال ذلك: هم الذين قد طهروا من الذنوب كالملائكة والرسول. ذكر من قال ذلك: هم الذين قد طهروا من الذنوب كالملائكة والرسول. ذكر من قال ذلك: هم الذين قد طهروا من الذنوب كالملائكة والرسول.

حدثني يعقوب بن إبراهيم، قال: حدثنا مروان، قال: أخبرنا عاصم الأحول، عن أبي العالية الرياحي، في

هذا كذا كذا

قوله: لا يمتنع إلا المطهرون قال: ليس أنتم، أنتم أصحاب الذنوب. كونهما سادة temizlenen dokunmasın
ayrıkta değilse

Melekler

حدثني يونس، قال: أخبرنا ابن وهب، قال: قال ابن زيد في قوله: لا يمتنع إلا المطهرون قال: الملائكة

كروني انلانو قاتر } Onu indiren } temizlenen } temiz olarak } Kuranı indirildiği.
والأنبياء والرسل التي تنزل به من عند الله مطهرة والأنبياء مطهرة، فجبريل ينزل به الرسل الذين نجسهم به
Kuranı indirildiği. Kendisine Allah katından Kuranı indirildiği.

مطهرون فذلك قوله: لا يمتنع إلا المطهرون والملائكة والأنبياء والرسل من الملائكة، والرسل من بني آدم، فهؤلاء

Kendilerine Benî adında olan Melek Resullar Nabiler Melekler temizlenirler O Kuranı indirildiği
Peygamberler onlara indirdi.

Hamle (حمله) taşıyıcı anlamındadır.

Bararatin Takva Sahibi
Günahdan arındırılmış

Kiramın (گرام) → Değerli olan.

Kendi sözüne delil getirmek için şu ayeti okuyor

gönlü/melekeler

Bukuran Sefra melekelerin eline

Sonradan şu ayeti okudu

insanlara okuyor bu

Temizdirler. Bu kuranın indirildiği bu

بايدي سقرة كرام بتره قال: بايدي الملائكة كسدلتميزلي

وقرأ قول الله

وهؤلاء يتلونه على الناس مطهرون، وقرأ قول الله

الذين يحصون على الناس أعمالهم.

Bunu

Sadece Allah katında temiz olanlar

ذكر من قال ذلك:

عن أنس بن مالك: قال: قال رسول الله

صلى الله عليه وسلم: "من قرأ سورة الكافرون، لم ينجس"

Bu Alimlerin Rebbinin

Söylüyor:

katade

4. Görüş

katında ki melekeler

Temizler / Bunu dokunmasın

حدثنا بشر، قال: حدثنا يزيد، قال: حدثنا سعيد، عن قتادة، قوله: لا يمسّه إلا المطهرون

حدثنا بشر، قال: حدثنا يزيد، قال: حدثنا سعيد، عن قتادة، قوله: لا يمسّه إلا المطهرون

monafik de ona Allahın ne dediği gibi bulaşmaz. Sizin katınızda العالمين، فأما عندكم فيمسه المشرك النجس، والمنافق الرجس. monafik de bulaşmaz. Sizin katınızda

حدثنا ابن عبد الأعلى، قال: حدثنا ابن ثور، عن معمر، عن قتادة، قوله: لا يمسّه إلا المطهرون قال لا

pis

Muhammed

0 Kuran dokunmasın

يمسه عند الله إلا المطهرون، فأما في الدنيا فإنه يمسه المجوسى النجس، والمنافق الرجس. وقال في حرف ابن مسعود

monafik de bulaşmaz. Sizin katınızda

ona dokunur. dokunur

"ما يمسّه إلا المطهرون".

Mutakhir ifadesi umum bir ifadedir

Temiz olanlar diye

Bu kitaba

haber Allahın

Bu konuyla ilgili sözleri doğru olan Taberîye göre

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

الدون

TEFSİR

1

DERS NOTLARI

H. EFE

7.

16 EKİM DERS

VIDEOSU

CESSAS - NİSA SURESİ

1

16 EKİM
6. DERS
VIDEOSU

EBÜ BEKR AHMED B. ALİ ER-RÂZÎ EL-CESSÂS

Ahkâmü'l - Kur'ân

(ö. 370/981)

→ Cessâs'ın Tefsirinin En Önemli 2 Özelliği :

- 1) Ahkâm Tefsiri anlamında önde gelen Tefsirlere biridir.
- Ahkâm = Hüküm (ibadet - muamelat - ukûbâd meselelerini inceler)
- 2) Bu Tefsirin Hanefî Mezhebine ait bir Hukuk Eseri olmasıdır.

— Hayatı —

- Hanefî Mezhebinin önde gelen alimlerinden birisidir.
- Yirmi yaşlarında Bağdat'ta zamanın en Büyük Hanefî Fakihî olan Ebu'l - Hasan el - Kerhi'den ders almış. Kerhi'nin vefatından sonra da Cessâs, onun yerine ders vermeye başlamış. Meşhur talebeler yetiştirmiş.
- Hadis, fıkıh ve dil alanında meşhur pek çok âlimden ders almış.
- Cessâs, zamanının en meşhur Hanefî alimi olmuştur.
- Eserlerinde genel olarak Hanefî mezhebine ait görüşleri savunan Cessâs; özellikle de İmâm Şâfiyî'ye sık sık tenkit etmiş.
- Zaman zaman Hanefî Mezhebine aykırı görüşler de beyan etmiş.
- Ör: Allah'ın ahirette görüleceğini, sihrin hakikatının olmadığını ve Hz Peygamber'e büyü yapıldığına dair haberlerin yalan olduğunu öne sürmüştür.

— Eserleri —

- En önemli eseri Ahkâmü'l - Kur'ân adlı Tefsiridir.
- ↳ Bu Tefsirde binin üzerinde ki ahkâm ayetini Mushaf tertibine göre tefsir etmiştir.
- ↳ Ayetlerin fıkhi başlıklar altında ele alınması bu eserin ilk bakışta Fıkıh kitabı olduğunu anımsatır.
- Cessâs → Tefsir ederken sahabe / tabiun görüşlerine ve mezhepler arasındaki ihtilaflara geniş yer vermekt, sonunda Hanefî mezhebinin görüşlerini aklı - nakli yollarla savunmaktadır. En sonunda da kendi tercihini yapmaktadır.

- 1) Ahkâmu'l - Kurlan 2) Muhtasaru ihtilâfi'l - fukaha
3) Şerhu muhtasari't - Tahavi 4) Şerhu edebi'l - Kâdi

— NİSA SÜRESİ 101. Ayet —

"Yeryüzünde sefere çıktığınızda, size bir günah yoktur, namazı kısaltmanız konusunda - Eğer Kafirkin size saldırmasından korktuysanız - (namazı kısa kılmanızda size bir günah yoktur)

Günkü gerçekten Kafirler size açık, asikar düşmandırlar"

→ Bu ayet Sefer sırasında Namazların kısaltılması konusunu ele alır.

→ Kasr-u Salat → Namazların Kısaltılması → Yani 4 Rekatlık Farz Namazların 2 Rekata düşürülmesi demektir -

→ Allah bu ayette zikredilen kasrı mübah kıldı. Bu ayette Kasrı Salat'ın 2 anlamı vardır - 1-si → Yolculuk (Bu ayette geçen yeryüzünde sefere çıkmak anlamından tesbit edilir) 2-si → Korkudur (düşman korkusu sebebiyle

→ Ayette geçen فَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ (Ve izelerdarabtum filderdi)

"Yeryüzünde Sefere çıktığınızda" ayetinden 2 anlam çıkar

- 1) Normal Seyahat anlamında ki Seferler / Yolculuk
- 2) Havf düşman taarruzunun olduğu Savaş halleri

→ Dikkat → Kasru Salat → 4 Rekatlık namazlarda geçerlidir

→ Sefel Alimleri bu zikredilen Kasrın mahiyeti - anlamı konusunda ihtilaf ettiler.

→ İbnî Abbas'dan gelen Rivayetle → Allahü Teala Hazarda (yani mukim) olan kışının namazını 4 rekat olarak farz kıldı. Seferi olanın namazı ise 2 rekat olarak farz kılınmıştır - Dolayısıyla Peygamberimizin ifadesiyle düşman korkusu sebebiyle kılınan namaz da 1 rekat sayılır.

→ "Korku namazı birer rekat birer rekat kılınır"

→ Mücahid → "Namazın sayısını 4 rekatları 2 ye kısaltmıştır -

3) Korku Namazı → Düşmanın taarruzunun beklenildiği bir zamanda kılınan namazın adıdır.

→ ---- İbn Tavs'dan gelen: Ayette geçen namazın kasrının geçerli olduğu yerler: (1-2) Düşman taarruzunun olduğu ve sefer zamanının olduğu durumlarda ve bütün durumlarda namazlarda kasr yapılabilir; ister bineklili olsun ister yürüyerek farketmez. Ancak Peygamberimizin ve Sahabesinin namazı normal Seferdeki 2 rekattır, herhangi bir kasr da yapılmaz. Bu şekilde 2 rekat olarak kılınır.

→ Sahih kabul edilmeyen ve İbni Abbas'dan gelen başka bir rivayette de;
↳ Namazın sınırlarına dair bir kasırdır. Tekbir alırken kısıltma, başını eğmen, imame namaz kılman şeklinde rivayet etti

Ebu Bekir Cessas'ın Görüşü → Manaların en uygun olanı, ayetin zahiriye en yakışanı İbni Abbas ve Tavs'dan gelen rivayettir (1- görüş)
Bu ayetin kasr (namazı kısaltma) konusunda olduğu ama namazın nite-
liğine, şekline dair bir kısaltma olduğudur. Ruku ve secdeyi terk ederek
bunların yerine imayı tercih edip, ayakta durmayı terk ederek
bineklili olarak hareket halindeyken namazı tercih etmele, namaz
esnasında yürümenin kasran olarak adlandırılması da mümkündür.
(Burda ki kasr ima olarak, bineklili olarak yada yürüyerek)
↳ Çünkü bu tür bir yürüyüş Düşman korkusu dışında yürüyerek namaz kılmak namazı bozar.

Dikkat → Ebu Bekir Cessas → Kasru Salat → Namazı kısaltmakla anlatmak istenilen şey; Normalde Mukim olan kişinin yaptığında namazı bozacak şeyler Seferde (savaş da) Kasru Salat sayılır demek istiyor.

Dikkat → Kasru Salat → Namazın şekline dair bir müdahaledir.
→ İbni Abbas ve Cabir'den gelen rivayette → "Korku namazı 1 rekattır"
Bu şöyle yorumlanır - Bu namazı kılan imama uygun kızının kıldığı namaz 1 rekattır şeklinde anlaşılır.

4) Yani ordunun cemaat olarak kendi imamlarıyla kıldığı namaz 1 rekattır. Çünkü imam, ordusunu 2'ye ayırır. Yanında bulunan gruba 1 rekat kıldırır. Sonra bunlar düşman önüne doğru giderler. Sonra 2. grubu gelir. Ordu Komutanı gelen 2. gruba 1 rekat kıldırır. Bu son gruba beraber selam verir. Dolayısıyla imama yanlardan her grubun, imamla beraber tek rekattarı olmuş olur, sonra 1'er rekattarını da kendileri tamamlatırlar.

→ İbni Abbas'dan gelen rivayette → "Namazın niteliğine dair Korku"

bu rivayeti yine İbni Abbas'ın şu rivayetine muhalif değildir.

"Korku namazı bir rekattır" görüşüyle arasında bir çatılma yoktur.

Çünkü rivayetler neredeyse (manevi) Tevatür derecesine ulaşmıştır.

Korku namazına dair Peygamberin fiili sünneti neredeyse tevatüre ulaşmıştır.

İşte Bütün bu aktarılan rivayetler 2 rekati bize farz kılmaktadır.

Bu rivayetlerin hiç birinde Peygamberin Salatu haufi (Korku namazını) tek rekat olarak kıldığına dair hiç bir rivayette yoktur. Ama Korku namazı imamla beraber her grubun için birer rekattır. O namaz 1 rekat olarak uygulanmak, herhangi bir kısaltma yapmaksızın onu 1'e tamamlayacak şekilde kilmaktır. Eğer şayet Korku namazı tek rekat olmuş olsaydı, Peygamberimle bir rekat kılardı. Sahabe de bir rekat kılardı. Ama Peygamber rivayetlere göre 2 kılmış, arkasından tabi olanlar cemaat halinde 1'er 1'er kılmışlar.

→ İbni Abbas'ın ve Taus'un vb. alimlerin aktardığı rivayetlerden dolayı (2 rekat namaz kılma şeklinde ki rivayetlerinden dolayı) Anladık ki Korku namazının farzı, diğer namazların farzı gibidir. Rivayet edilen; Korku namazının ordu için birer birer ^{rekati} olduğuna dair rivayet şu anlamdadır. Korku namazı Peygamberle beraber 1'er 1'er rekattır. Dolayısıyla bize aktarılan rivayetlere göre sahabeler 1'er 1'er rekattarını yine getirmiş oldular.

Dikkat → Ebu Behir Cessasa'ya göre Korku Salatı: Namazın şekline, sıfatına dair bir müdahale olduğunu savunur. →

5

Cessas → Normalde Mukim olan kişi namazını Rükü ve Secdeleriyle tam kılar. Ama Seferdeyken, düşmanla karşı karşıya geldiğinde artık o namazı imayla, binek üstünde yada yürüyerek de kılabilir. Normal zaman da namazı bozan bu durumlar; Seferdeyken namazı bozma diye bir görüş savunur.

→ **Cessas'ın aktardığı bu rivayetleri delil olarak da Mücahid'de aktardığı rivayeti delil olarak gösterir.**

→ **Mücahid aktardı** → Adamın biri İbni Abbasa geldi ve dedi ki dostum ve ben Sefer çıktık. Ben namazı tam kılıyordum, arkadaşım sa kısa kılıyordu. İbni Abbas da dedi ki: Namazı kısaltmış olan sensin, arkadaşın sa tamamlayan kişidir. **İbni Abbas**: Ayette anlatılan Kasr namazların rekatlarını azaltmakla ilgili Kasr değildir. Yolculukta 2 rekât kılmak Kasr değildir.

→ Seferi namaz 2 rekattır, Ramazan (Fitr) bayramı, Kurban (duha) bayramı bunlarda 2 ser 2 ser kılınırlar, tam olarak ikidir, kısaltma yoktu, Hz Peygamberin ifadesiyle böyledir. Dolayısıyla seferde ki Korku Namazı da bu kapsama dahil olmuş oldu.

Mücahit → Bütün bu namazlar herhangi bir kısaltma olmadan, tamdır diye Peygamberin bizzat ifadesiyle haber verdir.

Dikkat → **Cessa'sa Göre** → Burada ki **Kasr Namazın** imayla yada binek üzerinde yada yürüyerek kılmasını anlatan bir Kasr gelidir. **Namazların rekatlarının 4'den 2'ye düşürülmesiyle ilgili değildir.**

2. Eserleri

Cessâs'ın en önemli eseri, en son telif ettiği ve binin üzerinde ahkâm âyetini Mushaf tertibine göre tefsir ettiği *Ahkâmu'l-Kur'an* adlı tefsiridir. Âyetlerin fikhî başlıklar altında ele alınması bu eserin ilk bakışta fıkıh kitabı olduğunu anımsatır.

Cessâs, âyetleri tefsir ederken sahabe/tabiun görüşlerine ve mezhepler arasındaki ihtilâflara geniş yer vermekte, sonunda ise Hanefî mezhebinin görüşlerini nakli ve akli yollarla savunmaktadır. Bazen âyette geçen garib kelimelerle ilgili görüşleri verdikten sonra şiirle istişâh ederek kelimenin anlamı konusunda kendi görüşünü ortaya koymaya çalışan Cessâs, gerek gördüğü durumlarda kırâat, sarf, nahiv ve belâğat ile ilgili açıklamalar yapmaktadır. Zaman zaman âyetin akabinde varsa sebab-i nüzûl ile ilgili rivâyetleri sıralamakta; âyet hakkında nesh söz konusu ise bu husustaki görüşleri verip en sonunda da kendi tercihini yapmaktadır.

Cessâs'ın, *Ahkâmu'l-Kur'an*'ından başka diğer önemli eserleri şunlardır:

1. Usûlü'l-fikh
2. Muhtasaru ihtilâfî'l-fukahâ
3. Şerhu muhtasari't-Tahâvî
4. Şerhu edebi'l-kâdi

3. Örnek Metin

Bu Âyet Sefer Sırasında Namazların Kısaltılması Konusunu ele alıyor
Kasru Salat
↓
Namazların Kısaltılması

[سورة النساء : 101]

Kafirlerin size karşı bir günah yaparsanız seferde olduğunuzda (وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا) çıkışınızda (saldırımanız) korktuysanız konusunda açık değerdiler. Çünce geçerdiler.

إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُبِينًا [النساء : 101]

endiye nomozları size herhangî bir günah yaparsanız seferde olduğunuzda { وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا } قال الله تعالى : { وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا } كافرlerin size saldırmamasında ediyorsanız kısaltma konusunda yoktur sefer çıktığınız zaman

یَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا } فأباح الله تعالى القصر المذكور في هذه الآية بمعنيين (أحدهما) : السفر وهو الضرب في الأرض (والآخر) : الخوف . واختلف السلف في معنى القصر المذكور فيها ما هو ، فزوي عن ابن عباس قال : القصر هو الضرب في الأرض (والآخر) : الخوف . واختلف السلف في معنى القصر المذكور فيها ما هو ، فزوي عن ابن عباس قال : القصر هو الضرب في الأرض (والآخر) : الخوف . واختلف السلف في معنى القصر المذكور فيها ما هو ، فزوي عن ابن عباس قال : القصر هو الضرب في الأرض (والآخر) : الخوف .

القصر → Burda Nomazı Kısaltmak manasında kullanılmıştır.
جُنَاحٌ → Günah manasında

Namazı Kısaltmak konusunda.

पुष्पबुलिमितीन दलगत्य 2 सफरी 4 तारिखे आल्हादाला

ibni Abbas: "فرض الله تعالى صلاة الحضر أربعاً وصلاة السفر ركعتين (والخوف ركعة على لسان نبيكم عليه السلام)".

ifadeyle 1 rek'at Du'man { rek'at nomuzu da | obet olan kuzinin nomuzini
 sayilar karkus | obet forz kilimis | forz kildi
 → روى يزيد الفقير عن جابر قال : " صلاة الخوف ركعة ركعة " . وروى عن مجاهد أنه قَصَرَ العدد من أربع إلى
 Nomuzin sayisini 4 rek'atten 2 ye
 kısıtlamıştır. biri birer rek'at nomuzi
kılınır.

ثنتين . وروى ابن جريج عن ابن طاوس عن أبيه قال : قال : " قصرها في الخوف والقتال والصلاة في كل حال
Bütün durumlarda salama korku Ayette qeyri namozin
namozlarda da korr sirasinda korrı neler de qeyrildi- istediği qeyri

راكباً وماشيًا ، فأما صلاة النبي عليه السلام وصلاة الناس في السفر ركعتين فليس بقصر " . وروى عن ابن عباس روايته
binetki olan Ancak Peygamberimizin namazı ve sahabe'nin namazı normal seferlerde kılınirden zaman
عباس) رواية أخرى غير ما قدمنا في القصر ، وهي أنه قال : " إنما هو قصرٌ حدود الصلاة وأن تكبر وتخفّض
Kasırda bir Kasır dır Nomazın sinirlerine tekbir alırken kasırda kılmak başını eğmen

Bu rivayet i Sahih bulmuyoruz imn ile namoz kılmak Raskl qalor rivayeti deho ver . رأسك وتومئ إيماءً . "

omarın ittiğine dair nüdahekkir. nomozin Bağcetin Tavusdan ve İbnü'l Abbas ayetin zahiri Mevalehin en Şahin de rivayeti
 Ebu belal Caddan قال أبو بكر: وأولى المعاني وأشبهها بظاهر الآية ما روي عن ابن عباس وطاوس aldarılan rivayettir en yakışanı olan olan göstermektedir.
 ittiğine dair kasr.

الصلاة ترك الركوع والسجود إلى الإيماء وترك القيام إلى الركوب، أو جازئ أن يسئ المشي في الصلاة قصر أو إزاء

كان مثله في غير الخوف يفسدها. وما روي عن ابن عباس وجابر في أن صلاة الخوف ركعة فمحمول على

An الذي يصلي المؤمن مع الإمام ركعة لأنه يجعل الناس طائفتين فصلي بالتي معه ركعة ثم يمضون إلى تحاه
 Sonra buhar dogman / 1. bulur insani 2. grubu / 1. bulur imama bu namaza kaila
 2. bulur grubu / 2. bulur imama / 2. bulur imama bu namaza kaila

العدل ثم تأتي الطائفة الثانية/ فيصلتي بحا ركعة ويسلم بتلك فيصير لكل طائفة من المأمومين ركعة ركعة مع
 Son grubla. Inkol Inkol Sonro 2. grub
 for for imonayale the grubla dur

[illegible]

İn صلاة الخوف ركعة ، لأن الآثار قد تواترت في فعل النبي عليه السلام لصلاة الخوف مع اختلافها ولكنها
Korku namazı bir Raktır.
Gonkū tevātürü rivayetler nereden
Pugomburminin fiili sunuldu
Korku namazı
Birtan bu
aktarılan rivayetler
detr
yapılırları
ulaşmıştır.

موجبة للركعتين وليس في شيء منها أنه صلاها ركعة ، إلا أنها لكل طائفة ركعة مع الإمام ، والقضاء لركعة دون الركعة الأولى .

Teke rekate bur rivayetlerin ilk rekate base for 2 kilmaktır
olduğuna dair hiç birinde yoktur

الاقتصار على واحدة . ولو كانت صلاة الخوف ركعة واحدة لما اختلف حكم النبي عليه السلام وحكم
 birden Puygonbairin forklilik tek nekli Korlu Sayet
 ona uyonların hükmü ve göstermesi olmuş olsaydı namazı olsaydı

المأمومين فيها ؛ فلما نقل ابن عباس وغيره أن النبي صلى الله عليه وسلم صلى ركعتين ، علمنا أن فرض صلاة
Kerk noma 2 min Anladik ona dizinde Tausan da akekdagi, ve Ibn Abbasin Bir da ona uyan brin hakmū
forza k rivaqetlar da dajay akekdagi rivaqetlar dajay

10r21
الخائف كقرض غيره وان ما روي من أنه كان للقوم ركعة ركعة على معنى أنها كانت ركعة ركعة مع النبي عليه
السلام *bu gıttı zikredilen Kosrinin* *diğer nomaların foru gibidir*

السلام وأنهم قضوا ركعة ركعة على ما روي في سائر الأخبار . والدليل على أن القصر المذكور في الآية هو Bu Ayette zikredilen kavin Bize aktarılmış rivayet şöbeleleri Peygamber-le kavr olduğuna dair delilidir. diğine edidigine tırsıktarını beraber güm. yörne ovlumıs oldular.

elmemumu → imamin orkesindo dengan Cernaat.

قضا → Gada → Kılmak, gerekleştirmek
anlatındadır.

7. eni Abbasın kasr konusundaki görüşünün daha öne de si

Handwritten notes in Arabic script, likely a translation or commentary on a religious text. The text is written in a cursive style and includes various annotations and corrections. Key phrases and words are highlighted in yellow and red. The text appears to be a discussion or explanation of a specific topic, possibly related to Islamic law or theology, as evidenced by the use of terms like "صلاة" (prayer) and "ركعة" (raka'at).